

- Note : 1) All Questions are compulsory.
 2) Each questions carries equal marks.
 3) Figures to the right indicate marks to a sub-question.

- Q.1. **Attempt any two.**
- A) Elaborate the preamble of Indian constitution. (10)
 B) Explain the salient features of the constitution. (10)
 C) Trace the evolution of the Indian Constitution emphasizing the previous Acts. (10)
- Q.2. **Attempt any two.**
- A) Elaborate the 'Right to Equality' mentioned in Indian constitution. (10)
 B) Give the classification of Directive Principles of state policy. (10)
 C) Explain the importance of Article 32 mentioned in Indian Constitution. (10)
- Q.3. **Attempt any two.**
- A) Explain the functions and powers of 'Rajya Sabha'. (10)
 B) Explain the concept of 'Judicial Activism' (10)
 C) Explain the composition and functions of supreme court of India. (10)
- Q.4. **Attempt any two.**
- A) Write the executive and Legislative powers of the President. (10)
 B) Elaborate the role of the council of minister and concept of collective responsibility. (10)
 C) Comment on 74th Amendment. (10)
- Q.5. **Write Short Notes On. (Any Two)**
- A) Fundamental duties of Indian citizen (10)
 B) 73rd Amendment (10)
 C) Explain the concept : 'Sovereignty' and 'Republic' (10)
 D) Right to Liberty (10)

- सुचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
 ३) उजवीकडील अंक समान गुण दर्शवितात.

प्र.१. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) भारतीय राज्यघटनेच्या सरनाम्याचे वर्णन करा. १०
 ब) भारतीय संविधानाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. १०
 क) भारतीय राज्यघटनेला वळण देणाऱ्या विविध कायद्यांचे महत्व स्पष्ट करा. १०

प्र.२. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) भारतीय संविधानातील समतेच्या हक्काचे वर्णन करा. १०
 ब) राज्यघटनेतील मार्गदर्शक तत्वांचे वर्गीकरण करा. १०
 क) भारतीय राज्यघटनेतील ३२ व्या कलमाचे महत्व स्पष्ट करा. १०

प्र.३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) राज्यसभेची कार्ये व अधिकार स्पष्ट करा. १०
 ब) 'न्यायालयीन सक्रियता' ही संकल्पना स्पष्ट करा. १०
 क) भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाची रचना व कार्ये स्पष्ट करा. १०

प्र.४. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) राष्ट्रपतीचे कार्यकारी व कायदेविषयक अधिकार लिहा. १०
 ब) केंद्रीय मंत्रीमंडळाची भूमिका व सामूहिक जबाबदारीची भूमिका विशद करा. १०
 क) भाष्य करा ७४ वी घटनादुरुस्ती १०

प्र.५. खालील टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

- अ) भारतीय नागरीकांची मुलभूत कर्तव्ये १०
 ब) ७३ वी घटनादुरुस्ती १०
 क) सार्वभौम व गणराज्य या संकल्पना स्पष्ट करा. १०
 ड) स्वातंत्र्याचा हक्क १०
